

Yttrande

2023-05-03

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Promemorian Digital ingivning av årsredovisningar, Ju2022/03798

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovannämnda promemoria på remiss.

BFN har inga redovisningsmässiga synpunkter att framföra på förslagen i promemorian.

Mot bakgrund av att BFN är en av de myndigheter som deltar i det myndighetsgemensamma arbetet med digital inlämning av finansiell information vill nämnden ändå lämna följande synpunkter.

Undantag för vissa företag

Enligt förslaget undantas vissa aktiebolag från digital ingivning. Det gäller aktiebolag som omfattas av en koncernredovisning som upprättas enligt IFRS och andra aktiebolag som är noterade på en reglerad marknad. Det innebär bland annat att vissa dotterföretag undantas från kravet även om de tillämpar något av BFN:s K-regelverk.

Enligt utredningen talar övervägande skäl för att ett dotterföretag inte ska behöva lämna in handlingar digitalt när moderföretaget inte behöver göra det. Det skäl som framförs är att med hänsyn till att dessa dotterföretag inte alltid tillämpar vare sig K2 eller K3 och i så fall inte heller kan använda sig av den digitala tjänsten, bör de inte omfattas av obligatoriet. Utredningen skriver vidare att visserligen leder det till att tillämpningen av kravet på digital inlämning blir beroende av förhållandena i moderföretaget, vilket man kan ha principiella invändningar mot.

Många av de berörda moderföretagen är dock redan skyldiga att upprätta och lämna års- och koncernredovisning digitalt till Finansinspektionen. Från om med 2023 kan Bolagsverkets tjänst ta emot samma digitala information som moderföretagen lämnar till Finansinspektionen.

BFN noterar att undantaget inte gäller alla dotterföretag till moderföretag som tillämpar IFRS. Dotterföretag som inte ingår i koncernredovisningen till följd av en tillämpning av 7 kap. 5 § ÅRL omfattas inte och ska därmed lämna årsredovisningen digitalt.

Vidare noterar BFN att undantagen gäller det år som dotterföretaget omfattas av en koncernredovisning upprättad enligt IFRS. Det innebär att företag som byter ägare kan komma att omfattas av undantaget vissa år men inte andra.

Mot bakgrund av ovanstående och i ljuset av de argument för ett införande av digital ingivning som utredningen på ett flertal ställen för fram, finns det skäl att ytterligare analysera om ett obligatorium bör införas för så många aktiebolag som möjligt. Mycket talar för att alla aktiebolag som tillämpar BFN:s K-regelverk bör omfattas så långt det är möjligt utifrån möjligheterna i Bolagsverkets tjänst. Se vidare under nästa rubrik.

För det fall regeringen väljer att gå vidare med utredningens förslag med ett undantag för vissa företag från skyldigheten att ge in årsredovisning digitalt bör ytterligare analys göras, t.ex. vad gäller noterade moderföretag som upprättar koncernredovisning med standarder som anses jämförbara med IFRS.

Förseningsavgift om bolaget inte ger in årsredovisningen på föreskrivet sätt

Enligt förslaget ska Bolagsverket kunna besluta om förseningsavgift om aktiebolaget inte ger in redovisningshandlingarna på föreskrivet sätt. Det innebär att om ett aktiebolag omfattas av kravet på elektronisk överföring och elektronisk underskrift ska bolaget betala förseningsavgift om handlingarna ges in på papper. Dotterföretag som omfattas av en koncernredovisning som upprättas enligt IFRS undantas enligt förslaget från kravet att överföra års- och koncernredovisning elektroniskt även om de tillämpar något av BFN:s K-regelverk.

BFN undrar hur Bolagsverket ska kunna veta om ett företag som tillämpar K2 eller K3 omfattas av en koncernredovisning som upprättas enligt IFRS. Vad BFN känner till finns inte något register med de uppgifter som behövs. Det finns inte heller något fullt ut ändamålsenligt krav på upplysning i årsredovisningen.

Möjlighet att ansöka om dispens

I författningskommentaren anges att tillämpningen av dispensmöjligheten är avsedd att vara restriktiv. Bristande ekonomiska resurser utgör inte tillräckliga skäl för dispens.

Det kan övervägas om det bör finnas en möjlighet att söka dispens t.ex. för nystartade bolag utan verksamhet. Ett alternativ skulle vara att Bolagsverket tillhandahåller en kostnadsfri ”inknappningstjänst” för upprättande av årsredovisning motsvarande Skatteverkets e-tjänst Förenklat årsbokslut.

Författningsregleringen

I promemorian föreslås att det ska regleras i årsredovisningslagen vilka aktiebolag som ska omfattas av kravet på elektronisk överföring.

Bolagsverket har i en hemställan till regeringen förespråkat att det i lagen anges att kravet ska omfatta samtliga aktiebolag och att där samtidigt ges möjlighet att föreskriva undantag från detta krav i en förordning.

I det fall det ska finnas undantag för vissa aktiebolag bör regeringen överväga Bolagsverkets förslag. En sådan lösning medger en större flexibilitet.

Skyldighet att även upprätta årsredovisningen i ett elektroniskt format

BFN anser att frågan om årsredovisningen även ska upprättas i ett elektroniskt format bör utredas vidare. Frågan är viktig utifrån målsättningen att öka digitaliseringen och återanvändningen av digital information. Den årsredovisning som ges in är den visuella presentationen i iXBRL-format. Den information som återanvänds av andra myndigheter och övriga konsumenter av informationen är den taggade informationen. Användarna av den taggade informationen kan idag inte vara helt säkra på att den överensstämmer med den visuella informationen som ingivaren bestyrkt.

Förvaltningsstruktur

I promemorian görs bedömningen att det behövs en förvaltningsstruktur med samverkan mellan Bolagsverket, andra myndigheter och programvaruleverantörer för att upprätthålla den digitala tjänstens funktion och kvalitet.

BFN noterar att Bolagsverket, Skatteverket, SCB och BFN under år 2023 träffat en överenskommelse om samverkan om utveckling och förvaltning av taxonomier för att säkerställa samarbetet framöver. Det gäller såväl

taxonomierna för årsredovisningar som Skatteverkets och SCB:s taxonomier. I överenskommelsen lyfts fram att en löpande dialog med privata aktörer, intresseorganisationer och andra berörda myndigheter är viktig.

Detta yttrande har beslutats av BFN:s kanslichef Stefan Pärnhem efter föredragning.

Stefan Pärnhem
kanslichef

Anna Ersson
föredragande